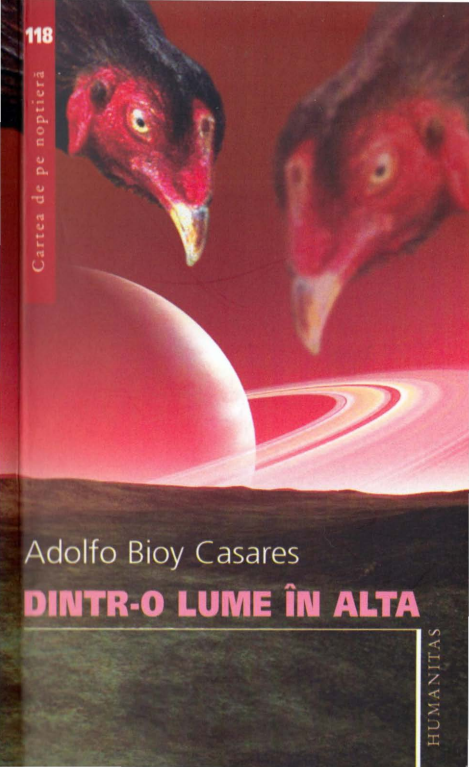

Adolfo Bioy Casares

DINTR-O LUME ÎN ALTA

HUMANITAS

Orice călătorie implică riscuri și griji de tot felul, darămite una pe o altă planetă. Un gazetar din Buenos Aires și femeia pe care o iubește se imbarcă pe o navă cosmică. Ea de voie, el de nevoie pornesc spre descoperirea unor noi forme de viață. Și nu se știe dacă surpriza cea mare este că lumea peste care dau e prea diferită de a lor sau, dimpotrivă, că sunt cam multe asemănări cu cea de-acasă. Oare nu se întâmplă întotdeauna așa, când plecăm departe?

Sfatul criticului: Nu vă lăsați păcăliți de recuzita SF. Cartea are limpezimi de parabolă. Despre ce, rămâne să aflați.

**Există cărți de care
rămâi cumva îndrăgostit:
crezi că le-ai uitat
și totuși le duci atât de tare dorul...
Sau cărți cărora le-ai presimțit miracolul,
fără să le fi cunoscut vreodată.
Cărți gata să te iubească,
adunate pentru tine
în colecția CARTEA DE PE NOPTIERĂ.**

ISBN 978-973-50-1668-5

5 948353 012033

Cartea de pe noptieră

DINTR-O LUME ÎN ALTA

Se spune despre argentinieni că sunt niște italieni care vorbesc spaniola și vor să treacă drept englezi. Argentina este, fără îndoială, cea mai „europeană” dintre țările latino-americane, iar când, la mijlocul secolului XX, lumea descoperă literatura argentiniană, descoperă de fapt o prelungire și o dezvoltare surprinzătoare a culturii europene. Revelația literaturii argentinienne e legată și de opera lui ADOLFO BIOY CASARES. Născut la Buenos Aires în 1914, scrie prima nuvelă la 11 ani, începe să studieze dreptul și filozofia, dar întâlnirea cu Jorge Luis Borges îi schimbă destinul: se dedică în întregime literaturii (cu Borges avea să colaboreze, începând prin a compune un... anunț publicitar pentru iaurtul produs de firma tatălui său și continuând cu o serie de povestiri polițiste). Tot ce scrie Bioy Casares ține, de fapt, de romanul de aventuri care nu suportă nici un adaos stilistic inutil. Cel care spusese „vreau să aștept sfârșitul lumii așezat pe un fotoliu într-o sală de cinematograf” se stinge din viață în 1999, la Buenos Aires, ca un patriarh al literaturii fantastice.

CĂRȚI: *Plan de evadare* (1945), *Visând la eroi* (1954), *Aventura unui fotograf în La Plata* (1985), *Jurnal din războiul porcului* (1969) etc. În colecția „Cartea de pe noptieră” au mai apărut *Invenția lui Morel*, *O păpușă rusească* și *Dormind la soare. Dintr-o lume în alta* e ultima carte scrisă de Bioy Casares.

TUDORA ȘANDRU MEHEDINȚI a tradus numeroase cărți din limba spaniolă, din autori precum Adolfo Bioy Casares, Gabriel García Márquez, Julio Cortázar ș.a. Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru traducere în 1998 (Julio Cortázar, *Șotron*) și în 2003 (Vintilă Horia, *Sfârșitul exilului* — traducere din spaniolă, în colaborare).

ADOLFO BIOY CASARES

DINTR-O LUME
ÎN ALTA

Traducere din spaniolă de
TUDORA ȘANDRU MEHEDINȚI

HUMANITAS

BUCUREȘTI

Colecție îngrijită de
IOANA PÂRVULESCU

Coperta colecției
IOANA DRAGOMIRESCU MARDARE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BIOY CASARES, ADOLFO

Dintr-o lume în alta / Adolfo Bioy Casares; trad. din spaniolă de Tudora Șandru Mehedinți. – București: Humanitas, 2007

ISBN 978-973-50-1668-5

I. Șandru-Mehedinți, Tudora (trad.)

821.134.2(82)-31=135.1

ADOLFO BIOY CASARES
DE UN MUNDO A OTRO

© Heirs of Adolfo Bioy Casares, 1998

© HUMANITAS, 2007, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/317 18 19, fax 021/317 18 24

www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30,
fax 021/313 50 35, C.P.C.E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.librariilehumanitas.ro

În memoria lui H.G. Wells

După ce au luat masa de prânz într-un restaurant de pe strada Guido, s-a dus să-și facă siesta împreună cu iubita lui, Margarita, la ea acasă. După-amiaza aceea, deși asemănătoare cu multe altele în care Margarita dormise în brațele lui, a fost totuși excepțională: ca niciodată până atunci, Javier Almagro a avut certitudinea că Margarita i se dăruia total. Nu degeaba însă se zice că pe lumea asta totul are un soroc. La patru și jumătate fix, s-au sculat, s-au îmbrăcat și fiecare a plecat să-și vadă de treburile: ea, să se prezinte la ultimul examen de astronaut; Almagro, la redacția ziarului unde lucra.

Convins că Margarita luase examenul, Almagro a așteptat câteva ore înainte de

a o felicită. Cam pe la unsprezece noaptea, încercă s-o caute la telefon. În timp ce formula în gând o scuză pentru întârziere, auzea obișnuitul sunet stăruior al aparatului... A fost nevoit să renunțe, ajungând la o concluzie neplăcută: Margarita plecase. Unde? Cu cine? Oricât își tot repeta: „Margarita mă iubește”, „Margarita nu mă înșală”, „Margarita mi-e credincioasă”, îl cuprinse deznădejdea. Se apucă să umble înnebunit de colo-colo, își duse mâinile la cap trăgându-se de puținul păr pe care-l mai avea. Înțelese că nu mai putea îndura starea aceea și că un leac de moment ar fi să intre într-un cinematograf. Văzu în ziar că la Astral filmele rula și după miezul nopții. Îi trecu prin minte: „Văzând un film după altul, până și drumul cel de pe urmă mi-ar fi suportabil”. Se duse, prin urmare, la Astral.

În vreme ce privea pe fereastra taxiului în care urcase, se întâmplă ceva straniu. Văzând comportamentul firesc al oamenilor pe stradă, își zise că el era

singurul într-o ureche și izbuti să reacționeze. Cu un mic efort, își adună gândurile: faptul că Margarita nu era acasă nu însemna că ar fi cu alt bărbat. Cuvintele „alt bărbat” îl făcură să simtă iar o strângere de inimă.

În hol la Astral a trebuit să aștepte puțin, până să se termine filmul dinainte. Deodată își dădu seama cu ușurare că plasatorii deschideau ușile și imediat începu să se reverse o mulțime de oameni orbiți de lumina din hol, comentând cu siguranță filmul. Brusca, scena prinse viață. Surprins, încremenit, văzu cu dispreț ceea ce-și tot închipuise: la doi pași de el, trecu Margarita, discutând plină de însuflețire cu un necunoscut.

Au luat micul dejun la cafeneaua La Rambla, ca în fiecare zi. Pe un ton ce se voia nepăsător, Javier comentă:

— Ieri după-amiază, când ne-am terminat siesta, am crezut că aveai un examen (în clipa aceea, fără să-și dea seama, ridică vocea), nu că urma să te întâlnești cu un bărbat.

Zâmbitoare, nicidecum tulburată, Margarita îi luă mâinile și-i zise:

— Dacă ce te frământă e să nu te fi înșelat, nu-ți mai face sânge rău. N-am simțit niciodată dorința să-ți pun coarne. Dacă mi se năzare vreodată așa ceva, o să te anunț.

Ultima frază l-a cam supărat pe Javier, dar înțelese că trebuia s-o lase baltă. Totuși, nu s-a putut abține să nu întrebe:

— Cine-i tipul cu care erai?

— Un coleg de facultate. Nu-ți face probleme. Nu-mi place.

Cuprins parcă de o stare de grație, Javier se lansa într-un discurs de care ea se plictisise, de bună seamă, să-l tot audă: în esență, voia s-o încredințeze că, dacă și ea îl iubea la fel de mult ca el, aveau să fie fericiți.

— Suntem fericiți, îl asigură Margarita și, privindu-l înduioșată, lămuri: Eu cred c-am avut mare noroc să te întâlnesc, dar uneori aș vrea să fi apărut în viața mea puțin mai târziu. Sunt foarte tânără, nu trăim decât o dată și n-aș vrea să mor fără să fi trăit din plin; însă nu lua în seamă tot ce-ți spun. Nu m-aș consola în veci dacă te-aș pierde.

Chiar în după-amiaza aceea Javier reuși să intre la directorul ziarului. Personajul e destul de ridicol: are un pân-tece proeminent și, cu brațele lui scurte și picioarele lungi, pare o broască; e slab, atrofiat parcă, tot timpul se agită contorsionându-se energic, încercând pe-semne să se relaxeze. Javier crede că directorul se folosește de orice pretext ca să se enerveze; însă nimic nu-l irită mai tare ca o audiență cerută de un angajat al ziarului. Când Javier i-a spus că aflate că guvernul sprijinea un proiect de lansare a unei nave într-un zbor interplanetar, tipul exclamă, spumegând de furie: — Țara asta n-are leac! Când sunt atâtea de făcut, prăpădește milioane pe asemenea drăcovenii!

Javier a fost nevoit să facă un efort pentru a nu renunța la propunerea lui. Îi spuse:

— După modesta mea părere, prestigiul ziarului ar spori dacă unul dintre reporteri ar lua parte la zbor și ar trimite note în exclusivitate...

— Puțin îmi pasă de modesta dumitale părere, replică directorul. N-o să permit pentru nimic în lume ca ziarul meu să fie complice într-un proiect atât de absurd.

A trecut o săptămână fără să survină vreo schimbare. Margarita credea orbește că avea să fie aleasă pentru a conduce nava interplanetară. Speranțele lui Javier de a o însoți se spulberaseră cu desăvârșire.

Într-o după-amiază, ajunse la ziar după ora obișnuită. Prietenul lui, cronicarul de film, i-a spus:

— Te așteaptă bătrânul. Nu știu dacă să te felicite ori să te compătimesc. Știe deja că ai întârziat.

Când Javier intră în reduta directorului, acesta își ridică brațele și-i zise:

— Eram nerăbdător să te văd, fiindcă zilele astea m-am tot gândit la un subiect care te interesează. Țara noastră a hotărât să lanseze o mică navă spațială, ceva cu

totul și cu totul nou... Am vorbit cu autoritățile despre acest proiect și-am obținut permisiunea ca un reporter de la ziar să participe la zbor. Gândește-te bine: îți dau ocazia să fii protagonistul unei expediții istorice. Pe scurt, amice, pregătește-te de plecare în orice moment. Știu prea bine că zilele de așteptare vor fi grele pentru dumneata. Izgonește, ca un adevărat bărbat, inevitabila fantasmă a fricii. Mi s-au dat asigurări că vei zbura în cele mai sigure condiții. Nava o să fie pilotată de unul dintre cei douăzeci de tineri astronauți care alcătuiesc respectabila echipă pregătită de patria noastră spre a duce la bun sfârșit această faptă măreață.

Javier îl privi cu ură. Ca să nu ia lucrurile în tragic, obișnuia să facă tot soiul de comparații cu animale. Cu brațele-i scurte și picioarele lungi, directorul i se părea acum un cangur. Era gata să plece, când acesta îi spuse:

— Înțelegi, sper, că nu pot îngădui ca un reporter de la alt ziar să participe la această expediție istorică.

Mama lui murise în 1994; de atunci, tatăl său trăia tot în vechea lor casă de pe strada Hortiguera, la numărul cinci sute (într-o clădire unde fusese odinioară o tipografie renumită), la câțiva pași de Parcul Chacabuco. Ducându-se să-și ia rămas-bun, l-a găsit în birou, jucându-se cu un creion. Arăta bine, pe chip avea o culoare sănătoasă; capul lui, mare, părea chel pentru că era tuns zero. Nu folosea ochelari. Într-o colivie era un papagal de un verde intens.

— Am venit să-mi iau rămas-bun, tată. Plec într-o călătorie.

— Unde? întrebă tatăl.

— Unde? repetă papagalul.

— Ia să vedem dacă mă poți ajuta, spuse tatăl. Se referă la câmp: treisprezece litere.

— Agrozootehnic, răspunse Javier.

— Mulțumesc, sunt mândru de tine, băiatule. Încă o întrebare: anomalie sexuală. N-au existat niciodată și totuși sunt de când lumea. Unsprezece litere. Se termină cu „t”.

— Hermafrodit.

— Ce mai băiat am!

— Am, spuse papagalul.

— Nu te bucura prea mult, tată. Plec în călătorie. Dacă o să-mi duci dorul cum ți-l duc eu când nu te văd...

— Ce-ai să faci la Montevideo? Înainte de plecare poți să-mi mai dai o mână de ajutor. Deosebit. Începe cu „e”. Opt litere.

— Nu știu ce poate fi, tată, dar o să plec, că ești tare ocupat...

— Când încep niște cuvinte încrucișate, nu le las pe jumătate nedelegate... mă rog, când sunt în stare. Cred că trebuie să fie „eterogen”.

— Gen, făcu papagalul.

Javier oftă și zise:

— Bine, tată, eu plec. Trebuie să-mi las totul în ordine, căci absența poate fi lungă...

Tatăl se ridică, îl îmbrățișă și-l întrebă cu voce tremurătoare:

— Pleci departe? Stai mult? Gândește-te că fără vizitele tale nu știu ce-o să se întâmple cu mine!

— Ce putem face? Să nu crezi că plec liniștit. Trebuie să facem față... Și, oricum, ai cuvintele încrucișate și papagalul.

— Nu fi atât de aspru cu mine.

— Nu vreau să fiu. Am venit să-mi iau rămas-bun. Am să mă străduiesc să-ți dau vești despre mine.

— Mine, repetă papagalul. .

— Știu bine că, îndată ce pleci, zise tatăl, o să-mi pară rău că nu te-am întrebat nimic despre călătorie...

— Promit să te țin la curent, spuse Javier, îmbrățișându-l.

Când ieși în stradă răsuflă adânc. Vizita la tatăl lui îl întristase. Se știe doar

prea bine: viața nu iartă și, atunci când sosește, bătrânețea ne izolează, ne astupă urechile, ne răpește lumina ochilor; din pricina asta, o vreme, ne copleșește tristețea, iar în cele din urmă ajungem să nu ne mai pese de nimic, ceea ce-i mult mai rău. Da, pentru o clipă simțise că era imposibil să comunice cu tatăl lui, dar din fericire, în clipa despărțirii sau puțin înainte, lăsase să i se vadă pe chip nu doar tristețea, ci și afecțiunea.

După ce a mers câteva străzi, dădu de un telefon public; însă n-a putut vorbi cu Margarita, fiindcă aparatul era stricat.

Intră în Parcul Chacabuco și, mai în glumă, mai în serios, regretă că nu era noapte, căci atunci ar fi fost mai probabil să fie ținta unui atac. Da, un atac în toată regula, cu maltratarea corespunzătoare, i-ar îngădui să uite un răstimp de expediția nenorocită care mâine avea să-l îndepărteze — pentru totdeauna? — de Margarita.

Când s-a lăsat noaptea, frânt de oboseală, a ajuns la Plaza Irlanda. Comentă

în sinea lui cât de frumoase erau piețele din Buenos Aires, precum și împrejurarea ciudată, dar lipsită de interes, că cele două ființe pe care dorea să le îmbrățișeze înainte de plecare locuiau în apropierea unor piețe: tatăl lui și Castro, prietenul din copilărie. Și-a zis: mă tot gândesc la prostiile astea ca să uit ce mă așteaptă. O coti pe strada Neuquén și, după câțiva pași, ajunse la casa prietenului său. Era micuță, cu acoperișul roșu și ascuțit, ca al unei clopotnițe, iar în față avea o grădină anemică, neîngrijită. Castro îl primi afectuos. Javier, care nu avea secrete față de el, îi vorbi imediat de expediție și îi explică situația cu Margarita. Prietenul îi spuse:

— Poate că eu sunt un tip straniu, dar mă împotrivesc sistematic ca alții să mă oblige să fac ceva ce nu vreau. De ce ai acceptat să pleci în călătoria asta îngrozitoare? Numai și numai ca să nu te desparți de Margarita, dar, cum ea nu mai vine, din ce rațiune inexplicabilă îți riști viața? Ți-o spun cu mâna pe inimă: cel

mai probabil e să nu ajungi nicăieri și să te pierzi în spațiu. Dar, dacă ajungi în altă lume, ceea ce mi se pare incert, te-ai gândit la ce-ai să găsești acolo? Niște fapte extrem de ciudate, probabil, care vă vor ataca și omorî.

Javier se ferise cu mare grijă să-i spună că din echipaj făceau parte doar el și un astronaut însărcinat cu pilotarea navei.

După discursul menit să-l convingă pe Javier să renunțe la călătorie, Castro îi relatează cu lux de amănunte situația în care se afla: o femeie, pe care n-o iubea, părea că se pregătește să-l părăsească, ceea ce-l înfuria, deși mai exista o altă femeie, e drept nu la fel de atrăgătoare, gata să se combine cu el. Castro se însuflețea vizibil vorbind de toată încurcătura aceea și lăsa să se vadă limpede că uitase cu desăvârșire de faptul că prietenul lui era pe punctul de a-și risca viața într-o expediție pe care el însuși o calificase drept sinucigașă.

Întrucât Castro nu l-a invitat să rămână la cină, Javier se întrebă unde să se ducă. Fără să stea prea mult pe gânduri se în-

dreptă spre centru. Era ostenit, și asta îl bucura. Poate că, abrutizat de oboseală, n-o să-și mai facă griji. Încercă în zadar s-o sune pe Margarita de la un telefon public. Își zise: „Mai bine s-o pierd, căci nu m-ar mira ca în absența mea să mă părăsească pentru altul”. Ajunse fără strop de vlagă la întretăierea străzilor Corrientes cu Carlos Pellegrini. O apucă spre teatrul Porteño, unde la miezul nopții rula filmul intitulat *Locuitorul din Buenos Airesul anilor treizeci și cele treizeci de chipuri frumoase care-l însoțesc*.

Își alese un fotoliu în ultimul rând, să poată pleca nestingherit dacă filmul era plicticos. Nu era. Printre dansatoarele care și cântau, „chipurile frumoase” din titlu, zări una de care, odinioară, ajunsese să se îndrăgostească. Însă ce l-a emoționat cu adevărat a fost s-o vadă și s-o audă pe Sofía Bozán, care în film cânta cu pasiune și naturalețe *Floare din noroi, Pierde-vară, Noaptea mea tristă, Ivette, Argentinianul din Entre Ríos, Hotel Victoria*. Plecă de la Porteño și, amețit de oboseală, o luă spre

Costanera Sur. În apropierea fântânii Lolei Montera, rămase o clipă locului, privind zorii în apele roșiatice ale fluviului Río de la Plata.

Cam pe la opt dimineața, de parcă n-ar mai fi simțit oboseala, se îndreptă spre bulevardul Leandro Alem, de unde luă un taxi ce-l duse acasă. Înainte de a intra, trecu strada și, din modestul supermarket din cartier, cumpără șase cutii de biscuiți nu mai știu ce marcă.

Odată ajuns acasă, dădu jos o valiză de pe dulap, o deschise pe podea și începu să pună în ea mai întâi două costume, unul de iarnă și altul de vară, un poncho de vigonie, trei pijamale, trei cămăși și trei perechi din celelalte articole de îmbrăcăminte pentru bărbați.

Era atât de ostenit încât îi trecu prin minte să tragă un pui de somn înainte de a pleca la aeroport. Prudent, își scoase

gândul din cap; la baie și-a dat cu apă rece pe față, și-a luat valiza și, clătinându-se, a coborât în stradă și s-a urcat în primul taxi care a oprit. I-a spus șoferului:

— La Ezeiza.

Taximetristul se întoarse către el și-i zise:

— Să nu-mi spuneți că mergeți să-i conduceți pe nebunii ăia doi...

— Care nebuni?

— ăia care zboară să vadă planete...

— Eu sunt unul dintre ei.

— Am auzit bine ce-ați spus? Dumneavoastră zburați în spațiu? Nu muriți de frică, zău așa? Când o să-i povestesc soției că v-ați urcat în taxiul meu... Pun pariu pe orice că n-o să mă creadă.

Aproape de aeroport, un polițist a încercat să-i oprească. Șoferul protestă:

— Cum să nu-l lăsați să treacă pe domnul? E unul dintre cei care zboară dincolo de stratosferă.

Când Almagro dădu să plătească, taximetristul îi spuse:

— Mă consider răsplătit cu prisosință că v-am adus pe dumneavoastră.

— Și o să-i spuneți patroanei că n-ați vrut să-mi luați banii?

— Nu, nu-s chiar atât de prost. Nu mi-ar ierta-o niciodată.

Croindu-și drum prin mulțime, ajunse la aeronavă. Acolo îl aștepta Margarita. Nedumerit și fericit, îi zise:

— N-ai să-mi spui că te-au ales pe tine...

— Bineînțeles. Ți-am spus doar. Eram sigură.

— Pentru că ți-ai luat strălucit examenul?

— Pentru asta și pentru un motiv de care să nu pomenesci nimănui. Fiecare dintre cei douăzeci de astronauți antrenați pentru acest zbor s-a scuzat, invocând tot soiul de pretexte. Adevărul e că erau speriați. Iar tu, fără să te obligi nimeni, te-ai prezentat... Sunt mândră de Javier al meu și, cu toate că ar trebui să te cert, o să-ți dau o sărutare.

Când i-o dădu, publicul aplaudă cu frenezie. O fanfară începu să cânte *Marșul lui San Lorenzo*, apoi imnul național. Almagro își simți ochii în lacrimi.

Prima imagine care i-a apărut în minte când a văzut, din ușa îngustă, interiorul navei, a fost casa unui prieten, colecționar pasionat de trenuri în miniatură: podeaua de la parter era brăzdată în toate direcțiile de o rețea de șine pentru trenurile lui de jucărie. Remarcă imediat o diferență: cele de aici erau mai late. La capătul rețelei ce ajungea la ușa îngustă se aflau două perechi de ghetete albe.

Margarita îi explică:

— Cele mici sunt pentru mine. Cu ghetetele astea o să ne putem mișca prin aeronavă fără să plutim ca niște baloane atunci când ieșim din zona de gravitație. Mi s-a spus că sistemul seamănă cu cel al roților vechiului tren ce străbătea Anzii, ajungând de la Mendoza în Chile. Dacă ai vrea să ridici ghetetele astea de jos n-ai reuși, dar ai să vezi că alunecă grozav pe șine; mergi cu ele ca pe schiuri.

La început e greu, dar apoi poți înainta destul de lesne, deși e bine să nu te grăbești.

La început, Javier a crezut că aeronava era chibzuit înzestrată: avea o cameră fără ferestre, dar cu un oberliht. A văzut acolo o masă, un scaun, un fotoliu, un pat, un dulap, un aparat de radio care se dovedi a fi receptor și transmițător și, într-un colț, un fel de paravan fix care ascundea o toaletă cu tot ce e necesar. Apoi însă, și-a mai schimbat părerea. Nu știa de ce pereții, zugrăviți în negru, dădeau încăperii un aspect de închisoare. Regreta și mai tare că un perete, prevăzut cu o ușiță ce se închidea automat, separa pasagerul de pilot, adică pe el de Margarita. Într-o călătorie lungă, ca aceea pe care aveau s-o facă, asta era ceva nu numai ingrat, ci și primejdios. Pe perețele opus celui cu oberlihtul se vedea, la un metru și mai bine de la podea, un dreptunghi alb.

Înainte de plecare, un hamal din Ezeiza le puse în spinare, lui și Margaritei,

câte o parașută. Același individ le arătă ceremonios ușile pe unde aveau să se arunce în spațiu în caz de accident: cea a Margaritei se afla în cabina de comandă, cea a lui Javier, în cameră. Amplasarea acestor uși l-a îngrijorat. „Dacă vine momentul să ne aruncăm... s-o facem împreună; dar mai bine să nu ne gândim la lucruri îngrozitoare.”

După primele paisprezece ore de zbor, Almagro trebuie să fi adormit, fiindcă îl trezi chemarea Margaritei. Imediat, cu mișcări exagerate, se lansă încet și anevoie în întâmpinarea ei. Margarita îi spuse:

— Te-am chemat ca să mă schimb când mă biruie somnul. Să pilotezi aparatul ăsta e mai ușor decât să conduci un automobil.

— Eu n-aș fi chiar atât de sigur, se apără Javier. În ușurința asta aparentă nu s-o ascunde vreun pericol? Ți-o spun cu mâna pe inimă: nu mi se pare prudent să conduc eu.

Margarita izbucni în râs de parcă el ar fi spus ceva grozav de nostim. Apoi îi explică:

— Mi-e somn și cu somnul nu-i de glumit. Va trebui să conduci. Înaintăm cu toată viteza printr-un spațiu mai puțin cunoscut decât presupun astronomii. Să ne lăsăm în voia pilotului automat mi se pare primejdios.

Javier n-a prea fost convins că Margarita vorbea serios, până când ea se ridică și-i ceru să se așeze în locul ei.

— Să nu-ți fie frică. Am somnul ușor. În caz de pericol, trezește-mă.

După mai multe ore, care lui i se părură nesfârșite, Margarita se trezi. Spuse:

— Ce bine e să dormi! Ți-a fost teamă să pilotezi?

— Mi-a plăcut. Prietenii n-or să mă creadă dacă le povestesc că am pilotat aparatul ăsta cu o viteză de trei ori mai mare decât cea a luminii.

— Atenție! Te înșeli, îl corectă Margarita. Accentuând fiecare cuvânt, îl

lămuri: De trei ori mai mare decât viteza sunetului.

— Tot un drac... O viteză înspăimântătoare. Mie mi-a făcut poftă de mâncare.

— Să mâncăm, dacă vrei, propuse Margarita.

Prânzul a presupus manevre complicate, mai ales pentru Javier. Vesela, tacâmurile, mâncarea, absolut toate, îi scăpau din mână și pluteau prin aer, în vreme ce Margarita, mai dibace, mânca în grabă. Javier constată, enervat:

— Nici nu merită osteneala să mâncăm așa.

— Ba merită. Nu ni s-ar putea întâmpla nimic mai rău decât ca unul dintre noi să-și piardă forțele. Ești peste măsură de inteligent: pun rămășag că, foarte curând, ai să prinzi gustul acestor mese dincolo de stratosferă.

Javier replică:

— Nu. Cum ți-a venit ideea asta? Mă descumpănește și mă enervează că o bună parte din mâncare prinde să zboare prin încăpere, ceea ce pare inevitabil.

Poate fiindcă nu băuse cafea, poate din pricina emoțiilor din răstimpul cât a pilotat, acum se lupta cu somnul. Margarita își dădu seama și-i zise:

— Văzându-te cum ți se închid ochii o să mă apuce și pe mine somnul. Mai bine du-te dincolo. Habar n-ai cum te învidiez.

Și îl dezmetici cu o sărutare.

Amărăciunea, neliniștea, neplăcerea de a se pomeni iar singur, fără nimic de făcut în încăperea aceea, îi izgoniră somnul. Almagro își zise: „Poate că leacul cel mai bun e cititul”.

Străduindu-se din răspuțeri, pentru ca lucrurile să nu-i scape în aer, căută în valiză *Martín Fierro*¹. Îndată ce găsi cartea, se apucă să citească primele versuri:

¹ Poem epic de José Hernández care se bucură de mare popularitate în Argentina, fiind cel mai reprezentativ pentru literatura *gauchesca* (termen derivat de la cuvântul *gaucho* „crescător de vite din pampa argentiniană”). A fost publicat în 1872, cu titlul *El gaucho Martín Fierro*, iar în 1879 a apărut continuarea sa, *La vuelta de Martín Fierro* (Întoarcerea lui Martín Fierro). (n. tr.)

*Mă pornesc acum să cânt
În acorduri de chitară
Chinul ți-alungă pe seară
Somnul: în inimă spini,
Ca pasărea solitară
Cu cântul te mai alini.*

Se identifică doar o clipă cu rapsodul; puțin mai târziu, admise că lui nu-i alun-gase somnul, din fericire, vreun chin ca niște spini în inimă, slavă Domnului, dar se simțea copleșit de amărăciune stând așa, singur, fără să poată face nimic ca să-și treacă timpul, zburând la mii de metri de pământ și fiind atât de aproape de femeia iubită... Brusc își reveni și-și învinse deprimarea. Înțelese că nimic nu-l împiedica să-și înceapă treaba ce-i fusese încredințată, pentru care ajunsese pe nava aceea. Se apucă deci să scrie pentru ziarul unde lucra relatarea inso-litei expediții la care lua parte.

Scrise cu satisfacție, crezând că astfel va scăpa de temeri și griji. Își începu notele cu o precizare și cu o informație esențială.

Scrise: „Călătoria mea este cea mai ambițioasă explorare interplanetară întreprinsă de om, iar obiectivul nostru va fi să descindem pe planeta numărul 14”. Lămurii că numărul 1 i s-a dat Pământului și că celorlalte planete li s-a atribuit numărul corespunzător pe măsură ce au fost descoperite, în ordine cronologică.

Zilele și nopțile treceau; el își dădea seama că era zi pentru că nu se putea apropia de oberliht fără să simtă dogoarea soarelui.

Câteodată curajul îl părăsea. Se întreba: „Dacă aș fi știut că îmi voi petrece cea mai mare parte din timp în această încăpere îngrozitoare, singur, despărțit de Margarita, aș mai fi venit?” După o scurtă reflecție, clătinând din cap, șopti: „N-am ce să-i fac. Cred că da.”

Și-a notat în jurnal: „Cel mai greu e să suporti timpul nesfârșit în care nu faci nimic. După nouă ore... după opt, dacă am mare noroc”. „Aici îmi petrec viața așteptând”, își zise, „dar după așteptarea asta e Margarita. Trebuie să mă consider

privilegiat." Neștiind ce să facă, deschise dulapul, care era gol, și se apucă să cerceteze sertarele. Într-unul găsi un aparat de proiecție, nu mai mare decât o cameră de filmat obișnuită. Căută în zadar un ecran până înțelese brusc că dreptunghiul alb de pe unul din pereți putea servi drept ecran. Stinse lumina. Porni aparatul, ținându-l cu amândouă mâinile, și pe ecran apăru un film comic. Javier se bucură. Era una din comedii acelea vechi cu o cursă plină de peripeții. Ticăloșii, într-un automobil, îi urmăresc pe cei de treabă, aflați în alt automobil, pe un drum de munte cu niște serpentine nesfârșite. Pe neașteptate, mașina celor de treabă iese de pe șosea și rămâne nevăzută de urmăritori, abia ținându-se într-un copac, chiar deasupra prăpastiei.

Scena îl tulbură pe Javier. Se gândi că, întrucât zbura cu o navă interplanetară, nu-i prindea bine să aibă în minte imagini ca aceea. Se strădui s-o uite; își zise că e de rău augur să și-o mai amintească.

Uneori, realitatea se înverșunează parcă să ne confirme superstițiile. Totul s-a întâmplat mai repede decât pot s-o povestesc: o explozie abia auzită, o clătinare a navei, o smucitură la picioare, deschiderea ușii înguste a încăperii, nestăvilitul, îngrozitorul salt în gol; văzu cu ușurare cum se deschide parașuta și cum scade viteza căderii. Abia atunci se gândi la Margarita și o zări în depărtare, agățată de parașuta ei.

A putut vedea apoi că din partea de sus a navei se iveau, deschizându-se, o parașută uriașă. Se întrebă: „De ce-am fost noi doi proiectați în afara navei, dacă parașuta asta îi asigură o coborâre lentă?” Chibzui: „Pentru că nimic nu funcționează perfect pe lumea asta; pentru că

mecanismul s-a defectat; dacă se deschidea parașuta navei, nu mai era cazul să se deschidă și ale noastre”.

Javier căzu cu oarecare ușurință pe o pajiște, în luminișul unei păduri, aproape de un lac. Se întrebă, din cale-afară de surprins: „După atâtea zile de călătorie, să fi ajuns în Palermo?¹ Să mă aflu oare în pădurea din Palermo?”

Se îndreptă spre locul unde socotea că trebuie să fie bulevardul Sarmiento și, foarte curând, ajunse, într-adevăr, la un bulevard. Ceva, nu știa ce anume, îl făcu să creadă că nu era bulevardul Sarmiento din Buenos Aires. Se uită spre stânga și, nevăzând Monumentul Spaniolilor, înțelese că se afla într-un oraș necunoscut. Îl cuprinse frica. Privi în jur de parcă în felul ăsta și-ar fi putut da seama unde era și desluși în depărtare, ascunse oarecum printre copaci, o mulțime de ființe care începură să se apropie, împresurându-l.

¹ Cartier rezidențial din Buenos Aires, cu vile elegante, păduri și parcuri. (*n. tr.*)

Își zise, îngrozit, că nu erau oameni, ci un fel de păsări foarte înalte, cu pene de sus până jos. Când cercul se strânse, observă că toate aveau cioc și că printre ele putea distinge două specii: unele erau foarte înalte, corpolente, iar celelalte păreau acum mai mici, poate din cauză că stăteau lângă cele mari. Pe scurt, toate erau mai înalte ca oamenii și semănau destul de mult cu păsările. În jurul ciocului aveau o față nu tocmai diferită de a noastră, iar dedesubtul aripilor ascundeau niște brațe scurte, prevăzute cu palme. Acoperite cum erau de pene, niciodată n-au avut nevoie, pesemne, să-și născocească haine.

L-au împresurat îndeaproape. Nu l-au lovit: poate că se fereau să-l atingă. Cu mișcări din cap și din aripi păreau să-l îndemne să înainteze într-o anumită direcție: se supuse, așa încât mulțimea de păsări, făcând un mic cerc în mijlocul căruia se afla el, se îndreptă spre ușile deschise ale unui vehicul cu troleu. Când Javier pătrunse înăuntru, închiseră ușa și, în scurtă vreme, vehiculul se puse în mișcare. După un drum ce nu dură mai mult de zece minute, se opriră, deschiseră ușile și, gesticulând cu aripile, îi indicară să se dea jos. Se aflau în dreptul unei clădiri mari, fără ferestre și cu portal. Înconjurându-l în continuare, tot cu mare grijă să nu-l atingă, păsările trecură

de portal și intrară împreună cu el. Înăuntru, alte păsări, cu mânuși și cu ciocul acoperit de un fel de legătură, l-au condus pe coridoarele luminate până au ajuns într-o cămăruță unde era ceva aducând a divan. Cum era obosit, Almagro se trânti acolo. I se păru că păsările încuviințau.

Se trezi cu o senzație de frig și de foame. Se uită la pasărea care-l păzea și se strădui, printr-o mimică exagerată, să redea acțiunea de a mânca. Pasărea păru să-i spună să aștepte și plecă în mare zor.

Almagro s-a ridicat în capul oaselor. Încercând să nu facă zgomot, s-a dus până la ușă. S-a chinuit s-o deschidă. N-a izbutit.

După câteva minute pasărea, s-a întors cu o tavă pe care erau trei cocoloașe și un pahar cu apă. „Dacă în lumea de aici există apă, o să pot supraviețui”, își zise și, prin gesturi, întreabă ce să facă el cu aceste cocoloașe; tot prin gesturi i s-a răspuns „să le mănânci”. Se conformă și, după al doilea cocoloș, simți că era sătul,

poate chiar prea sătul. Bău cu mare plăcere apa. Dacă n-ar fi fost frig, s-ar fi socotit fericit.

Fiindcă îl țineau sub supraveghere și-l tratau cu bunăvoință, Almagro presupuse că se afla în carantină. Nu se înșela, probabil.

O pasăre înaltă și corpolentă, cu un pântec proeminent și ascuțit, îi aducea uneori mâncarea. Almagro înțelese de cum o văzu că era femeie, și aproape imediat că era însărcinată, și că, în lumea aceea, femelele erau mai înalte și mai solide decât masculii.

Zilele treceau. Acum, o femelă fără pântece proeminent se ocupa de el, cu o grijă plină de duioșie. Își dădu seama că era noua lui infirmieră și ajunsese să simtă pentru ea o afecțiune ce izvora din recunoștință. Își zise că trebuia să se felicite: în restriștea lui, se putea bucura oare de un noroc mai mare decât să aibă ca infirmieră o ființă care îl privea cu ochi buni? Dar tocmai asta îl apăsa pe suflet. Se gândea că, dacă s-ar ivi prilejul, n-ar

fi deloc anormal să se folosească de ea fără scrupule pentru a evada. Gândul acesta îl făcu să creadă că într-o zi ar putea scăpa de acolo. Curând, ideea ajunsese să-l obsedeze și, într-o bună zi, își luă inima-n dinți și-o rugă pe cea care-i purta de grijă să-l ajute să-și atingă scopul. Ea, zâmbitoare, îl privi și-i spuse, sau păru că-i spune, să numere cele cinci degete de la o mână și două de la cealaltă. Raționând mai repede ca de obicei, Almagro își socoti zilele de captivitate: erau treizeci și trei, așa că lipseau șapte până la patruzeci, câte avea carantina. Probabil că femeia îi spunea că nu merita să riște când îi mai lipsea atât de puțin până să fie liber. În felul acesta se încredință că izolarea lui era o carantină.

De bună seamă, nu voia să fugă doar pentru că era închis acolo; n-avea să se liniștească până când n-o va găsi pe Margarita. Preferă să creadă că și ea stătea în carantină și că nu putea umbla pe străzile orașului necunoscut în care se aflau, bănuind că primejdiile pândeau la tot pasul.

Întrucât acum socotea zilele, în cea de a patruzecă se trezi dis-de-dimineată din pricina așteptării înfrigurate. Străduindu-se să-și țină firea, își spuse, dus pe gânduri: „Să vedem ce se întâmplă”. Se întâmplă cam ceea ce-i spusese femeia. Plin de speranță, observă că păsările care se ocupau de el nu mai aveau nici mănuși, nici ciocul acoperit; nu se mai fereau să-l

atingă, mai cu seamă femeia. La un moment dat, când el stătea în picioare, în mijlocul camerei, îl luă de mâini, îl strânse la pieptul ei, îl sărută, iar el simți și că gura îi era năpădită de salivă, și că saliva lui era sorbită. Au stat așa (lui îi era teamă să nu cadă) până când ea a atins probabil paroxismul, căci gemu în repetate rânduri, pentru a-l respinge în cele din urmă și a se arunca pe acel soi de divan care se afla în încăpere.

Almagro o privea descumpănit, întrebându-se ce o fi însemnând actul la care participase. Oare în felul ăsta se făcea dragoste în lumea de acolo?

Femeia se ridică imediat, se uită la el cu duioșie, îl mângâie pe față și plecă. Îl cuprinse o senzație de ușurare, urmată de căință; se rușină de felul cum răsplătise dragostea femeii; dar, de fapt, nu-i prea păsa de toate astea. Gândul îi era doar la momentul în care aveau să vină după el spre a-l duce la poartă și a-i reda libertatea.

Ca de obicei, îi aduseră mâncarea, dar el nu-și pierdu speranța. În sfârșit, către seară veniră după el. Erau două păsări pe care le mai zărise, în ziua sosirii lui: cu siguranță medici, ocupând pesemne posturi înalte, poate directorii spitalului unde își petrecuse carantina. Îl conduseră pe coridoare, cu dovezi de considerație, spre intrarea în clădire, dar acolo o luară în altă direcție, străbătând o galerie mare, până ajunseră într-o sală cu temperatura foarte scăzută, unde se aflau o mulțime de fotolii, unele ocupate de spectatori. În fund era scena, încadrată de o cortină roșie strânsă pe cele două laturi, iar în centrul ei o masă, câteva scaune, niște sticle și pahare. Trei păsări care, după aspect,

aparțineau probabil sexului feminin, se iviră de pe una din laturile scenei, îl salutară ceremonios pe Javier și începură să-l dezbrace. Cu toată rezistența opusă de el, în doar câteva minute se pomeni gol în fața publicului. Două păsări îi țineau brațele în vreme ce alta, cu o baghetă ce părea a fi un fascicul de lumină roșie, indica spectatorilor amănuntele trupului său. Ședința a durat mult. Fără să ia seama că el putea fi o ciudățenie pentru locuitorii unor lumi diferite de a noastră, s-a simțit umilit. Pe deasupra, îi era frig și se tot întreba, extrem de îngrijorat: „N-o să răcesc oare?”

Seara, se trânti în pat, frânt de oboseală, de parcă ar fi avut o zi din cale-afară de agitată. Adormi îndată și avu parte de adevărate coșmaruri.

Când s-a trezit s-a întrebat dacă la un moment dat în ziua aceea avea să-și recâștige libertatea. Toată dimineața a așteptat în zadar un semn favorabil. Nu putea respira în voie, își simțea nasul înfundat.

Semnul, sau ceea ce pot eu considera a fi un semn, sosi în cele din urmă. Îi serviră un prânz generos. După un ceas, aceleași păsări care, cu o zi înainte, îl conduseseră în sala de festivități, îl însoțiră acum până în holul de la intrare; acolo își scoaseră brațele scurte de sub aripi și îi strânseră amândouă mâinile. Apoi deschiseră poarta grea de fier, cu geamuri, și îl lăsară în libertate.

Preț de o clipă se socoti fericit; apoi înțelese că era disperat. Hoinări fără țință prin orașul acela necunoscut, ridicat la poalele unui munte care-i amintea de Căpățâna de Zahăr¹ din Río de Janeiro. Câțiva trecători îl priveau cu coada ochiului; de fapt, toți se uitau la el.

Pe înserat, găsi pădurea unde cu zile în urmă căzuse cu parașuta. „Sunt salvat”, se gândi jubilând. Intră într-un pavilion și se trânti pe jos; cu brațele încrucișate, pentru a se apăra de frig, izbuti să adoarmă.

Se trezi când se luminase de-a binelea. Tremurând, se întreabă dacă-l deșteptase

¹ Pão de Açúcar, munte denumit astfel datorită formei lui. (*n. ed.*)

frigul sau foamea. Se sculă și, cum nu era nici un paznic în jur, ieși din pavilion. Pașii îl purtară spre o bancă de lemn, vopsită în verde, ce se afla în fața a ceva ce putea trece drept brutărie. Almagro se lăsă să cadă pe bancă și văzu cum un muncitor scotea un coș înalt, prevăzut cu roți, plin cu un fel de pâini, unele rotunde, altele alungite, care mai de care mai îmbietoare. Când muncitorul se întoarse la brutărie, Almagro își zise: „Acum ori niciodată“, traversă strada și înșfăcă o pâine rotundă. Chiar în clipa aceea, o pasăre ce părea aproape la fel de înaltă ca femelele din lumea de acolo, poate pentru că avea un palton foarte strâmt și lung, îl prinse zdravăn de brațe. Câțiva curioși făcură roată în jurul lui și, în scurtă vreme, apăru nu se știe de unde un vehicul albastru ca paltonul celei care-l înhățase. Îl băgară înăuntru.

Într-un birou, niște funcționari au tot încercat să-l interogheze, dar n-au reușit să se facă înțeleși, și nici n-au priceput nimic din ce spunea el. Îl duseră atunci, în

alt vehicul albastru, la o clădire ce părea un sanatoriu, aproape la fel cu cea unde-și petrecuse carantina; se dovedi a fi o închisoare. Îl băgară într-un apartament cu o cameră de zi, două dormitoare și o sală de baie. Mai stătea cineva acolo.

Să precizăm mai întâi că cel care ocupa apartamentul a fost primul roșcovan văzut de Almagro printre toți oamenii sau păsările care locuiau în orașul acela. Au fost nevoiți să petreacă împreună mult timp și, din primul moment, roșcovanul încercă să-și însușească măcar câteva cuvinte spaniole. Procedeu era simplu. Arăta o băncuță și-l privea întrebător pe Javier; acesta spunea „băncuță”; roșcovanul încerca să repete cuvântul, apoi scria niște litere care, citite cu voce tare de către el, reproduceau cu aproximație sunetele cuvântului *băncuță*.

Prin același sistem și cu o răbdare extraordinară, roșcovanul încercă să-l învețe pe Javier rudimente ale limbii lui.

De la bun început, roșcovanul se arătase prietenos și comunicativ. Almagro era neîncrezător. La un moment dat se întrebă: „N-o fi vrând să scoată de la mine ceva care să mă compromită?” Reacționă pe dată: „Ce secrete compromițătoare pot avea eu? Trebuie să fiu tare speriat ca să-mi treacă prin minte una ca asta”.

Cu timpul, află că roșcovanul se numea Grum, că era închis din motive politice și că-i detesta pe actualii guvernanți. Grum ținu să-l încredințeze:

— Sunt niște ticăloși. Dacă le ajunge la urechi că suntem prieteni, te vor urmări fără milă.

Almagro rămase pe gânduri. Se întreba dacă ar fi în stare să se comporte așa cum trebuie spre a supraviețui într-o altă lume, fără să-i înțeleagă normele de conduită. În multe aspecte erau cele din oricare țară occidentală; în altele, erau diferite.

Era sigur de un lucru: că Grum era un om cumsecade. Curând află că în lumea de acolo trecea drept o pasăre influentă și bună la suflet, cu toate că făcea parte

dintr-un partid de opoziție. Într-adevăr, nu se mărgini să-l scoată pe Almagro din închisoare, ci îl și luă la el acasă. Având asigurate casa și masa, acesta își recăpătă starea de spirit optimistă. În unele momente, ajunse să se considere fericit. Cu puțină strădanie, avea s-o găsească pe Margarita.

În vreme ce luau micul dejun — alimentele erau ciudate și gustoase —, Almagro îi spuse prietenului:

— Acum trebuie s-o caut pe Margarita.

— Trebuie s-o căutăm, replică Grum, stând într-un picior, ca o barză. Ca să putem începe, n-ai vreun portret al Margaritha? Ar fi bine să fie destul de fidel...

— Doar asta, spuse Almagro, scoțând din buzunar o fotografie de mărimea unei ilustrate.

Grum se minună. Nu văzuse probabil în viața lui o fotografie. Almagro adăugă:

— Să nu mi-o pierzi...

— Vom face rost de un desenator bun, să facă mai multe copii. Vom pune peste

tot afişe pe care vom scrie: *Este căutată*. Sub portretul ei vom preciza: *Se oferă recompensă pentru orice informație și vom da adresa de aici*.

— Mi se pare o idee bună. Îți sunt recunoscător, dar...

— Crezi că nu-i de-ajuns. Așa-i. Voi vorbi cu cineva de la poliție. Au acolo mijloace care nu-s la îndemâna unei persoane obișnuite...

În acele zile, cu speranța de a o întâlni pe Margarita, Almagro cutreieră orașul acela mare în lung și-n lat. Locuitorii îl priveau mirați. Unii, dispuși să-l ajute (cei din partidul lui Grum); alții, vădit dușmănoși. Când se lăsa noaptea, se întorcea acasă la Grum obosit, abătut, răzbit de frig. Însă timpul trecea și, cu toate că o căutau cu înverșunare, Margarita nu era de găsit.

Grum era îngrijorat. Dispariția Margaritei afecta starea de spirit a lui Almagro. Pe înnoptat, își aștepta prietenul cu mâncăruri savuroase, dar acesta nu lua decât o îmbucătură sau două. După masă,

Almagro fie întreba ce-ar mai putea face ca s-o găsească pe Margarita, fie nu scoatea o vorbă, până se iveau zorile și amândoi se duceau să se culce. Cam pe la șapte sau puțin mai înainte, Grum îl auzea pe Javier în bucătărie, agitându-se să pregătească micul dejun, însă, înnebunit să plece iar în căutarea Margaritei, îl lăsa mai întotdeauna neatins. Pentru a pune capăt acelei rutine nesănătoase și, de asemenea, pentru ca prietenii lui să-l cunoască, Grum reuși într-o seară să-l ducă pe Javier la un așezământ care, pe planeta noastră, s-ar numi Clubul Scriitorilor. Era un club tradițional, social și sportiv, la care veneau scriitori de ambele sexe. La rândul lui, Grum voia să le vorbească despre Margarita pentru ca, în caz că ar întâlni-o întâmplător, să o rețină până când el sau Almagro vor veni după ea.

Așezați în fotoliile comode din bibliotecă, aveau o discuție amicală cu niște membri ai clubului. Grum începu să le spună de Margarita, de dispariția ei și

de planurile lor de a o găsi. Almagro asculta cu înfrigurare, când deodată o membră care trecea pe acolo (el a știut că aparținea sexului feminin judecând după mărime și fiindcă în dreptul pântecului avea un fel de marsupiu) îi făcu semn cu arătătorul să se apropie. După un moment de ezitare, o ascultă. Urmă îndată o scenă complicată. Femeia îl luă de mână și, încercând să-i dea o sărutare ușoară pe buze, reuși doar să-i repeadă o lovitură cu capul, amețindu-l pe loc. Ceilalți priveau fără să scoată o vorbă, descumpăniți și cu o expresie dezaprobatore; câțiva dintre ei se retraseră. Javier se întoarse la locul lui. Cineva zise supărat:

— Cred că nu mai avem nimic șă ne spunem.

Când au rămas singuri, Javier îl întreabă pe Grum ce se întâmplase. Acesta îi răspunse:

— Nu-ți face probleme.

Javier insistă, repetând întrebarea. Grum îi explică:

— N-ai nici o vină. S-au simțit ofensați văzând cum nebuna aia te lua de mână așa.

— Și ce-i rău în asta?

— Poate că nimic, dar actul de dragoste constă în a te ține de mână și a te săruta. Nu sunt lucruri care se fac în public. Te-ai săturat de viața de la club?

— Cam așa ceva, de ce mă întrebi?

— Fiindcă mă gândeam să-ți propun să mergem diseară să cinăm la un club... La un club cu lume mai puțin complicată.

— Mergem unde vrei tu...

— Dacă mă însoțești la clubul ăsta, o să-ți prezint echipa mea.

Grum îl lămuri că era proprietar (în urma unei licitații publice) al unei echipe de douăzeci de jucători, cincisprezece pe teren și cinci de rezervă, care participa la campionate și turnee, practicând sportul cel mai popular din țara lor. Din explicația prietenului său, Almagro deduse că sportul respectiv era un soi de rugby. Grum a adăugat, în încheiere:

— Dacă echipa ta câștigă campionatul anual, îți asiguri o vreme situația politică.

Așa s-a și întâmplat. În seara aceea cei doi au luat masa la restaurantul unui club sportiv foarte zgomotos, cu douăzeci de urși bruni cu chip de pasăre (cuvintele astea încearcă să redea cu fidelitate descrierea membrilor echipei pe care o cumpărase Grum). Conversația n-a fost prea însuflețită.

A doua zi, aproape că nici nu s-au văzut. Grum s-a ocupat cu râvnă de trebu-

rile sale, pe care în ultima vreme le cam neglijase; Javier a tot cutreierat străzile, în căutarea Margaritei, până s-a simțit frânt de oboseală. Seara au mâncat împreună. La un moment dat, Javier îl întrebă:

— Ce se întâmplă? Te văd îngrijorat.

— Nu, n-am nimic. Totul e neschimbat.

— Ești sigur? Mă întreb dacă n-ai aflat cumva că Margarita a pățit ceva rău și nu știi cum să-mi spui.

— Ca să nu te mai gândești la ceva atât de groaznic, îți spun că cineva răuvoitor a povestit scena de aseară de la club...

— Ce scenă?

— Cu femeia care te-a luat de mână.

— Nu cred că asta are vreo importanță.

— Eu aș zice că e destul de grav. În urma acestei scene, umblă vorba că ești un corupător sexual. Sper că totul va fi dat uitării. Dar mai e ceva. Cei de la Centrul Naționalist din oraș sunt îngrijorați de prezența voastră aici, pe planetă, și,

dacă n-o părăsiți cât mai degrabă, au pus la cale tot felul de planuri să vă oblige să plecați, sau poate să vă facă ceva și mai rău. Din fericire, cunosc un băiat care mi-a fost elev și acum e membru al Centrului. Mă ține la curent cu tot ce se discută acolo și chiar și cu ce se urzește. Cred că regretă că are de-a face cu oameni de teapa lor.

A doua zi dimineată plecă iar să străbată în lung și-n lat orașul, în căutarea Margaritei. La amiază ocupă, exact ca de obicei, unul din scaunele cu măsuțe de la restaurantul-cafenea din pasaj, cu nume de neînțeles pentru el. Îl servi chiar patronul, pentru că la ora aceea personalul mânca de prânz. Almagro ceru o cafea și niște sandviciuri. Comentă, într-o doară:

— De bună seamă, cred că nu beți cafea în această parte a planetei, cât despre sandviciuri, cu mândrie patriotică vă asigur că există numai în țara mea.

— Avem și aici așa ceva, spuse patronul. În schimb, în legătură cu cafeaua vă

mărturisesc că n-am nici cea mai mică idee.

Almagro explică:

— E o infuzie neagră care se bea îndeobște după mâncare. Înțelegeți?

— Perfect. O să vă aduc ceva asemănător, deși nu de culoare neagră, ci verde.

Patronul intră în local. După ce se ocupă de clienții de la tejghea, îi aduse lui Almagro băutura.

Ciudat, licoarea verde era infuzie de *mate*¹ sau ceva asemănător.

În scurtă vreme, se pregăti să achite nota. Omul luă banii și rămase o clipă cu ochii țintă la el, fără să scoată un cuvânt.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, domnule. Prin spusele dumneavoastră sau prin felul în care mi-ați vorbit, mi-ați devenit simpatic. Știți? Tocmai am aflat, cu totul întâmplător, ceva care vă poate interesa. Un mușteriu care a băut mai mult decât se cuvine i-a spus

¹ Varietate de ceai din America Latină, foarte popular în Argentina, preparat din planta cu același nume (*Ilex paraguayensis*). (n. tr.)

altuia unde se află persoana pe care o căutați. Este ținută în captivitate acolo sus, pe culmea muntelui.

Omul arată spre muntele care seamăna cu Căpățâna de Zahăr.

Când auzi asta, emoția care-l copleși pe Javier a fost atât de vie că i s-au împăienjenit ochii. Venindu-și în fire îi spuse:

— Mulțumesc, prietene, mulțumesc din suflet și la revedere. O pornesc chiar acum într-acolo.

— Sus la munte? Nu vă duceți singur. Ar fi imprudent.

Almagro se gândi că până seara n-avea să-l vadă pe Grum și că va fi desigur nevoit să aștepte până mâine. Zise, hotărât:

— Plec chiar acum. Spuneți-mi dacă e vreun drum până în vârful muntelui.

— Astăzi fiind sâmbătă, închid locul la ora unu. Dacă vreți, închid puțin mai devreme și vă însoțesc...

Almagro n-a avut cum să refuze surprinzătoarea ofertă. În vreme ce patronul se pregătea de plecare, și-a zis mai întâi: „Azi am mare noroc”, apoi: „Oare pasărea asta n-o fi unul dintre naționaliștii de aici și îmi întinde o cursă?”

Urcatul pe munte a durat mai mult decât bănuise și, la răstimpuri, amețeala îl obliga să închidă ochii. Amândoi au obosit. A survenit și un episod îngrozitor. Într-un loc unde cărarea se îngusta, Almagro a făcut un pas greșit și, dacă patronul, care se prinsese cu mâna stângă de o bucată de stâncă, nu l-ar fi ținut cu dreapta, ar fi căzut poate în prăpastie. Întâmplarea aceasta a făcut să-i dispară cu desăvârșire neîncrederea.

Pe culme se afla o clădire dreptunghiulară, foarte joasă, de culoarea nisipului, cu orificii în chip de uși și ferestre. Începuseră să se îndrepte într-acolo când, deodată, trei sau patru păsări cu penele răvășite se repeziră și-l înconjurară pe Almagro; dădu să se împotrivească, dar din spate cineva îi imobiliză brațele. Se întoarse repede: era chiar patronul, care-i spuse în chip de explicație:

— Iertați-mă! Dacă n-ați fi fost o pasăre din cealaltă lume, nu v-aș fi dat pe mâna lor — și, adresându-se ticăloșilor care ieșiseră din clădirea de culoarea nisipului, adăugă: Sper ca bărbatul să nu vă scape cum s-a întâmplat cu femeia.

Una dintre păsările cu penele răvășite răspunse:

— N-aveți nici o grijă. Ar trebui să vină o armată ca să-l scoată de aici.

Îl închiseră într-o încăpere fără ferestre. Podeaua, pereții, tavanul, toate erau de piatră. Nu se vedea nimic care să semene cu un pat, cu un scaun, cu o masă.

Faptul că Margarita scăpase de acolo îi insufla o scânteie de speranță. Își zise: „Margarita e mai isteată decât mine. Și, pe de altă parte, temnicerii mei vor fi cu ochii în patru ca să nu fug și eu”.

Își petrecu ziua stând într-un colț al încăperii, iar noaptea, când se culcă pe jos, ceafa lui nu se împacă prea bine cu asprimea înghețată a pietrei. A doua zi, se trezi convins că nu închisese ochii nici măcar o clipă; își aminti totuși un vis înfiorător: o întreba pe Margarita cum de reușise să fugă; abia stăpânindu-și râsul, ea îi răspundea: „Nu cred că o să le faci și tu plăcerea asta”.

În ziua următoare — și, de atunci, în toate celelalte — l-au scos dis-de-dimineață ca să muncească două ceasuri într-o grădină de zarzavat din spatele clădirii, și încă o dată pe înserat, ca să ia masa cu ei.

Cocoloașele pe care i le serveau erau de o calitate mai proastă decât cele de la sanatoriul unde stătuse în carantină și, probabil, vechi. Temnicerii le mâncau însă cu lăcomie, fără să scoată o vorbă.

Almagro a povestit mai târziu că, în timp ce stăteau la masă pentru a opta sau a noua oară, cineva a crezut că aude un zgomot suspect. A cerut printr-un gest să se facă liniște. Pe dată, temnicerii rămaseră încremeniți, ascultând, iar

apoi își împinseră cu toții scaunele, se ridicară și ieșiră buluc. Mai întâi Almagro șovăi, dar în curând curiozitatea îi însuflă curajul de a da fuga până la poartă să se uite afară. Tulburat, cu inima bătându-i nebunește în piept, văzu cum vreo douăzeci de păsări care păreau mai tinere și aproape la fel de feroase ca temnickerii îi loveau pe aceștia cu bâtele. Pe neașteptate răsună o împușcătură. Îl văzu pe Grum ținând în mână ridicată un revolver, în timp ce mai mulți temnickeri, jeluindu-se și târându-se pe jos, îl implorau să le cruțe viața.

— **M**-ai salvat! îi spuse Javier și-l îmbrățișă.

— Am făcut ce era de datoria mea, grație acestor tineri, răspunse Grum.

Mișcat, Javier le strânse mâna tuturor celor din echipă.

Coborâra de pe munte atât de veseli și fără nici o grijă încât Javier alunecă nu doar o dată, destul de periculos.

În noaptea aceea, în pat, în camera lui, acasă la Grum, a putut savura clipă de clipă odihna și sentimentul de siguranță, însă gândul că Margarita era singură, pândită implacabil de primejdii, îl chinuia fără răgaz. Răpus de oboseală, adormea la răstimpuri. Vise chinuitoare în care ea îi tot apărea îl deșteptau mereu;

adormea din nou, istovit, însă imaginea iubitei maltratate îl trezea iar. Astfel își petrecu noaptea.

A luat micul dejun împreună cu Grum. La ora nouă s-au despărțit. Javier hoinări prin oraș, cu speranța s-o întâlnească pe Margarita. Grum plecă la treburile lui obișnuite, atent și el, ca întotdeauna, să vadă dacă nu cumva o zărește în vreun loc.

Almagro își dădu seama că locuitorii nu numai că-l priveau, ci și comentau ceva între ei. Cam pe la unsprezece i se făcu foame, intră într-un bar și ceru un sandvici cu brânză, de parcă s-ar fi aflat la Buenos Aires. Chelnerul care veni să-i ia comanda refuză să i-l aducă și-i spuse:

— Mai bine plecați, înainte să fiți dat afară.

Către seară, ajunse acasă la Grum, fără să-și piardă speranța că acesta ar fi întâlnit-o pe Margarita sau, cel puțin, ar fi aflat vreo veste îmbucurătoare despre ea.

Pe când își lua fără tragere de inimă micul dejun, îi spuse lui Grum:

— Înfațișarea Margaritei, ca și a mea bineînțeleș, trebuie să pară foarte extravagantă ființelor de aici. Nu-i de necrezut că nimeni n-a văzut-o?

Stând într-un picior, Grum îi răspunse, clătinând din cap:

— Așa-i, dar se prea poate s-o fi văzut mulți. Asta mă face să-ți mărturisesc ceva ce nu-mi dă pace. Cred că printre naționaliști sunt unii care vă detestă. Faptul că am reușit să reprimăm cu succes atentatele pe care le-au pus la cale îi umilește și le exacerbează xenofobia.

— Ai dreptate, desigur, răspunse Javier. Trebuie s-o găsim pe Margarita înainte de a se întâmpla ceva grav...

— Te poți bizui pe mine, zise Grum, dar nu știu până când mă vor respecta și-mi vor îngădui să te apăr. Animozitatea lor sporește... Am cerut unui grup de ingineri, prieteni de-ai mei, să repare vehiculul vostru spațial pentru ca, în caz de urgență, să poți pleca spre Pământ. Bine-ar fi s-o putem aștepta și pe Margarita!

Ca în toate nopțile din ultima vreme, a dormit prost; n-a izbutit să închidă ochii până în zori. Ca să-l trezească, Grum a fost nevoit să-l zgâlțâie. Javier auzi ca prin vis că îi spunea:

— Avem noutăți!

Odată treaz, îl întrebă:

— Ce noutăți?

— Scoală-te, îi răspunse Grum. Vreau să le vezi cu ochii tăi.

Îl duse la fereastră. Într-un prim moment nu observă nimic ciudat, dar mai apoi descoperi că după fiecare copac de pe trotuarul din față se ascundea o pasăre. Grum îl întrebă:

— Ce mai zici acum?

Uluit, clătină din cap și răspunse:

— Îți mărturisesc că nu-mi vine să cred ce văd.

— Te-am prevenit, dar nu m-ai luat în seamă.

Privindu-l țintă, Javier îi zise:

— În tot cazul, vreau să știi că nu plec până n-o găsesc pe Margarita.

Grum îi răspunse cu amărăciune:

— Mi-e teamă că situația devine imposibilă... O să vedem. Voi încerca să vorbesc cu ei. O să fac tot ce pot.

Fiindcă nu numai Grum, ci și evenimentele îl obligau să plece, se zăpăci și-i spuse:

— Dacă prezența mea la tine îți pricinuieste neplăceri, o să reușesc cumva să-mi găsesc alt adăpost.

Îndurerat, Grum îi spuse:

— Ești nedrept și știi asta... Totuși, îmi permit să-ți dau un sfat. Deocamdată, până nu se schimbă situația, nu mai ieși din casă. Nici eu n-aș ieși dacă n-aș fi nevoit.

Starea de spirit a lui Javier era oarecum absurdă. Îi părea rău că nu putuse

fi de aceeași părere cu Grum și se simțea iritat că era nevoit să-i urmeze sfatul. Ar fi fost o nebunie să plece atâta vreme cât toate păsările alea stăteau la pândă.

Dar principalul motiv al supărării și tristeții sale era că trebuia să amâne căutarea Margaritei.

Disperat, recurse la tactici ce țineau de superstiții. Își zise că, dacă voia ca păsările să plece, nu trebuia să le spioneze, nici măcar să se gândească la ele. Poate că, dacă proceda în felul ăsta, în scurtă vreme, când se va uita pe fereastră, vor fi și dispărut.

Nu găsea la ce să se gândească. Prietenia cu Grum era un subiect plăcut. Nu le fusese ușor să se tutuiască. Destul de mult timp au făcut-o sporadic, revenind fără voia lor la adresarea cu dumneavoastră; însă, în cele din urmă, pentru amândoi a fost mai la îndemână să-și spună tu, poate din pricina tuturor celor întâmplare; chiar și divergența de păreri iscată de insistența lui Grum, care-l tot sfătuia să plece, le întărise prietenia.

Pe înserat, Grum s-a întors acasă cu doi prietenii pe care i-a prezentat lui Javier. Erau inginerii care puseseră la punct vehiculul interplanetar. Unul dintre ei spuse:

— Credem că ingineria trebuie să fie foarte avansată pe planeta dumneavoastră pentru a construi un vehicul ca acesta. N-a suferit prea multe avarii și acum e gata pregătit să vă puteți întoarce pe Pământ.

Almagro își zise: „Dacă Grum e încă pățânat, nici eu nu-s mai prejos. N-o să mă duc nicăieri fără Margarita”.

Când inginerii plecară, Grum comentă:

— Pe cuvânt că m-am bucurat să-i am pe prietenii ăștia doi care să mă însoțească acasă. De câte ori mă întorc singur, mă întreb: mă vor lăsa oare să intru sau mă vor ataca?

Pe când se întâmplau toate acestea, Margarita era prizonieră. Cât stătuse închisă în clădirea galbenă de pe creștetul muntelui ce seamănă cu Căpățâna de Zahăr, unul dintre temnicheri, pe nume Mum, se îndrăgostise de ea. Margarita nu i-a dat niciodată speranțe; pasărea însă îi tot spunea:

— Mai devreme sau mai târziu, ai să fii a mea.

N-a trecut mult până și-au dat seama ceilalți temnicheri și fiecare a devenit rivalul tuturor. Certurile cumplite nu mai conțineau, până în ziua în care Mum, ca să nu i-o ia cineva înainte, a fugit cu Margarita.

Pasărea era atât de mândră de ceea ce făcuse, încât un timp s-a purtat bine cu ea și nu i-a impus nimic.

Stăteau în locuința unui frate al lui Mum, aflată într-un cartier al orașului asemănător cu Palermo, din Buenos Aires.

Viața lor era monotonă, cu zile în care se uitau cum trec trenurile și nopți de încordare tot mai intensă, când femeia lipsită de apărare respingea încercările stângace ale bărbatului. Însăpăimântată, Margarita înțelese că lucrurile nu puteau continua așa. Într-o după-amiază, când stăteau amândoi în fața căii ferate, Margarita văzu apropiindu-se unul din trenurile acelea înalte care circulau pe acolo și, cu riscul vieții, se repezi peste șine chiar în clipa în care trenul era gata să treacă. Era un tren lung, cu multe vagoane și, înainte ca Mum s-o poată urmări, ea fugi în pădure, dădu peste pavilionul unde, cu multe zile în urmă, se adăpostise Javier, și intra acolo.

După câteva ceasuri, chiar în momentul în care, privind în jur, se pregătea să iasă din ascunzătoare, de după niște tufe se ivi o pasăre foarte înaltă, îmbrăcată cu un palton albastru, strâmt și lung. A apu-

cat-o de brațe și, arătând spre pavilion, a întrebat-o ceva, dar Margarita n-a putut să dea un răspuns. Atunci, cuprinsă de furie, pasărea i-a pus cătușe și a dus-o la o închisoare ce semăna destul de bine cu spitalul unde stătuse în carantină.

Margarita a aflat că cineva, un locuitor din țara aceea, acuzase autoritățile închisorii că privau de libertate o ființă de sex feminin care nu comisese nici o infracțiune. Câțiva temnicheri și deținuți au pus-o la curent cu situația și i-au urat să-și recapete cât mai curând libertatea.

Într-adevăr, n-au trecut decât câteva zile și doi indivizi veniră s-o conducă până la poarta mare a închisorii, întredeschizând-o pentru ca Margarita să poată ieși. O aștepta fostul ei temnicher de pe culmea muntelui ce semăna cu Căpățâna de Zahăr.

De bună seamă, el era încredințat că Margarita avea să-și exprime recunoștința. Cum ea păru îngrozită, tipul se

înfurie. O apucă de un braț și o duse trăgând-o până acasă la el. Acolo, oarecum calm, îi spuse:

— Îți dau posibilitatea să alegi. Ori ai să fii a mea și ai să trăiești în lux, înconjurată de respect, ori ai să trăiești încuiată într-o cămăruță, o adevărată celulă, unde ai să mănânci ce-o să-ți aruncăm din când în când și ai să dormi pe jos.

Trecu un timp. Într-o zi, o femeie îngrozitoare se înființă în cămăruță și-i zise:

— Te urăsc de moarte. Eu eram favorita până să apari tu aici. Te urăsc pentru că nu știu cum m-aș putea răzbuna pentru tot răul pe care mi l-ai făcut, dar, fiindcă sunt inteligentă, ca să scap de tine o să-ți dăruiesc ce-ți dorești mai mult: libertatea. Vino chiar acum cu mine. Așa cum ți-am descuiat ușa cămăruței în care stai, îți voi deschide și poarta. Îmi rămâne o mare consolare: odată afară, n-or să te lase în viață multă vreme. Neamul nostru s-a deșteptat și vă detestă pe amândoi; nici prietenul tău, chiar dacă se află sub protecția unui trădător, n-o să poată supraviețui.

Prietenii lui Grum au aflat că poliția o căuta pe Margarita. Grum îi dădu de veste lui Javier, iar acesta îi spuse că o pornește îndată în căutarea ei. Adăugă:

— Cred că înțelegi că n-o să stau cu mâinile-n sân în vreme ce Margarita răătăcește într-un oraș plin de primejdii.

— Ar fi sinucidere curată să pleci acum în căutarea ei, susținu Grum. Te vor prinde imediat. Mi-e teamă că în mâinile lor n-ai să supraviețuiești prea mult.

Javier o ținea însă morțiș. Îngrijorat, Grum îi zise:

— Dă-mi voie s-o caut eu. Șansele să o găsesc sunt mai mari. Cunosc orașul și pe cei de aici. Când o să-i întreb dacă au văzut-o, e posibil să-mi spună adevărul. Am mulți susținători.

Javier nu i-a putut respinge argumentele. Cu ochii în lacrimi de afecțiune și gratitudine și-a văzut prietenul plecând.

Nu trecuse nici un ceas, când Javier a simțit că nu mai poate îndura să stea închis în casă. S-a dus la o fereastră și a putut vedea că nu era nimeni primprejur.

După ce a șovăit un răstimp, s-a încumetat să iasă. Pe măsură ce orele se scurgeau, nu reușea să-și învingă oboseala. În cele din urmă se îndreptă spre cartierul cu cinematografe, un fel de stradă Lavallo din orașul acela. La un moment dat, s-a întrebat dacă era urmărit și i-a fost de-ajuns să-și întoarcă puțin capul spre a-și confirma bănuiala. Ocoli rândurile de păsări ce așteptau să intre în cinematografe și, în sfârșit, își luă inima-n dinți și se așeză și el la una dintre aceste cozi. Își dădu seama că biletele se vindeau la un chioșc albastru, care i-a părut a fi în stil chinezesc. Își cumpără biletul și, cu un oftat de ușurare, se refugie în sală.

Timpul trecea, iar el tot nu-și revenea din starea de oboseală; se întoarse și des-

coperi că o pasăre care-i tăiasse drumul în urmă cu câteva minute stătea chiar în spatele lui. Ieși din sală, ocoli rândurile succesive de păsări ce așteptau să intre în cinematografe, pe strada care părea a fi Lavallo din orașul acela ciudat; trecând de al treilea sau al patrulea rând a putut scăpa de urmăritor și, din fericire, a izbutit să intre, odată cu mulțimea de păsări, într-un cinematograf care în limba celor de acolo se numea Astral. Trecând prin dreptul ghișeului își cumpără un bilet și se strecură în sală.

Era un film de suspans atât de bine făcut încât, în ciuda faptului că personajele erau păsări, Almagro urmări acțiunea fascinat. La sfârșit, ridicându-se de la locul lui, l-a atins fără să vrea pe cel care ocupa fotoliul alăturat și, când era gata să-și ceară scuze, lumina din sală se aprinse și-l făcu să aibă parte de cea mai fericită revelație: persoana din fotoliul respectiv era Margarita. Jubila de fericire ca și el.

Luând-o de braț, o conduse spre casa lui Grum. Când să ajungă acolo, o pasăre

tânăra îi opri. Javier crezu că era unul dintre dușmanii lui Grum care înconjuraseră casa. Băiatul le spuse:

— Din vina dumneavoastră maestrul nostru, Grum, a fost omorât. Nu i-au iertat faptul că vă proteja.

Văzând că Almagro nu-și putea stăvili plânsul, Margarita îl îmbrățișă.

Băiatul adăugă:

— Pentru că știu prea bine că Grum vă îndrăgea, o să vă ajut să plecați. Veniți după mine și o să vă duc la locul unde v-am ascuns nava interplanetară.

Fericiți să se întoarcă la Buenos Aires, au fost nevoiți să-și învingă amărăciunea de a sta separați: Margarita, în cabina de comandă, iar Almagro, în încăperea destinată pasagerilor.

Când au ajuns la Ezeiza, autoritățile i-au primit cu tot felul de atenții, dar s-au ferit cu cea mai mare grijă să-i atingă. Le-au explicat că trebuie să aibă răbdare și să se resemneze să fie dus fiecare la un spital, căci era nevoie să-și petreacă acolo carantina. Apoi, nimic nu mai avea să-i împiedice să fie împreună.

Apariții în colecția Cartea de pe noptieră

- 1** Yasushi Inoue, *Pușca de vânătoare*
- 2** Yasunari Kawabata, *Vuietul muntelui*
- 3** Yukio Mishima, *După banchet*
- 4** Yasunari Kawabata, *Frumusețe și întristare*
- 5** Yasunari Kawabata, *O mie de cocori*
- 6** Yukio Mishima, *Templul de aur*
- 7** Paulo Coelho, *Veronika se hotărăște să moară*
- 8** Patrick Süskind, *Parfumul*
- 9** Marguerite Yourcenar, *Povestiri orientale*
- 10** Giovanni Arpino, *Parfum de femeie*
- 11** Aleksandr Soljenițin, *O zi din viața lui Ivan Denisovici*
- 12** Mario Vargas Llosa, *Mătușa Julia și condeierul*
- 13** Marguerite Yourcenar, *Alexis sau Tratat despre lupta zadarnică*
- 14** Andrei Makine, *Pe vremea fluviului Amur*
- 15** Nina Berberova, *Cartea fericirii*
- 16** Pär Lagerkvist, *Baraba*
- 17** Patrick Süskind, *Porumbelul*
- 18** Nina Berberova, *Învierea lui Mozart*
- 19** Pascal Quignard, *Toate diminețile lumii*

- 20** Marguerite Yourcenar, *Memoriile lui Hadrian*
- 21** Leif Panduro, *Ferestrele*
- 22** Mihail Bulgakov, *Maestrul și Margareta*
- 23** Paulo Coelho, *Al cincilea munte*
- 24** Andrei Makine, *Muzica unei vieți*
- 25** Lev Tolstoi, *Moartea lui Ivan Ilici*
- 26** Florin Manolescu, *Misterul camerei închise*
- 27** Paulo Coelho, *Alchimistul*
- 28** Paulo Coelho, *Diavolul și domnișoara Prym*
- 29** Carlos Fuentes, *Instinctul lui Inez*
- 30** Marguerite Duras, *Amantul*
- 31** James Joyce, *Oameni din Dublin*
- 32** Alessandro Baricco, *Novecento*
- 33** Péter Esterházy, *O femeie*
- 34** Pascal Quignard, *Terasă la Roma*
- 35** Paulo Coelho, *La râul Piedra am șezut și-am plâns*
- 36** Nina Berberova, *Acompaniatoarea*
- 37** Hubert Lampo, *Madona din Nedermunster*
- 38** Pär Lagerkvist, *Piticul*
- 39** Nina Berberova, *Trestia revoltată*
- 40** Richard Bach, *Pescărușul Jonathan Livingston*
- 41** Friedrich Dürrenmatt, *Pana de automobil*
- 42** Heinrich Böll, *Onoarea pierdută a Katharinei Blum*
- 43** Paulo Coelho, *Manualul războinicului luminii*
- 44** Marguerite Yourcenar, *Obolul visului*
- 45** Friedrich Dürrenmatt, *Făgăduiala*
- 46** Adolfo Bioy Casares, *Invenția lui Morel*
- 47** Mario Vargas Llosa, *Cine l-a ucis pe
Palomino Molero?*
- 48** Daniel Keyes, *Flori pentru Algernon*
- 49** Adolfo Bioy Casares, *O păpușă rusească*

- 50** Carlos Fuentes, *Diana*
- 51** Alain de Botton, *Eseuri de îndrăgostit*
- 52** Patrick Modiano, *Micuța Bijou*
- 53** Tennessee Williams, *Primăvara la Roma a doamnei Stone*
- 54** Mario Vargas Llosa, *Elogiu mamei vitrege*
- 55** Carlo Frabetti, *Cartea iad*
- 56** William Maxwell, *La revedere, pe mâine*
- 57** Apostolos Doxiadis, *Unchiul Petros și Conjectura lui Goldbach*
- 58** Carson McCullers, *Răsfrângeri într-un ochi de aur*
- 59** Martin Walser, *Cal în fugă*
- 60** Martin Page, *M-am hotărât să devin prost*
- 61** William Golding, *Zeul scorpion*
- 62** Torgny Lindgren, *Legende*
- 63** Marguerite Yourcenar, *Lovitura de grație*
- 64** Robert Musil, *Rătăcirile elevului Törless*
- 65** Siegfried Lenz, *Moștenirca lui Arne*
- 66** Ludmila Ulițkaia, *Soniecika*
- 67** Imre Kertész, *Drapelul englez*
- 68** Karel Čapek, *Cartea apocrifelor*
- 69** Glendon Swarthout, *Binecuvântați animalele și copiii*
- 70** Mihail Sebastian, *Femei*
- 71** Georges Bernanos, *O crimă*
- 72** Franz Werfel, *Agapa absolvenților*
- 73** Vladimir Nabokov, *Mașenka*
- 74** Natsume Sōseki, *Călătoria*
- 75** Mircea Cărtărescu, *De ce iubim femeile*
- 76** Michel de Ghelderode, *Povestiri crepusculare*
- 77** Bernardo Atxaga, *Memoriile vduței MII*

- 78** Ludmila Ulițkaia, *Înmormântare veselă*
- 79** David Foenkinos, *Potențialul erotic al soției mele*
- 80** Paul Guimard, *Strada Le Havre*
- 81** Helmut Krausser, *Canişul divei*
- 82** Roger Callois, *Pilat din Pont*
- 83** André Pieyres de Mandiargues, *Muzeul negru*
- 84** Mihail Sebastian, *Fragmente dintr-un carnet găsit*
- 85** Paul Guimard, *Bunurile vieții*
- 86** Adolfo Bioy Casares, *Dormind la soare*
- 87** Ermanno Cavazzoni, *Calendarul imbecililor*
- 88** Ludmila Ulițkaia, *Minciunile femeilor*
- 89** Martin Page, *Libelula*
- 90** Alan Lightman, *Visele lui Einstein*
- 91** Vladimir Nabokov, *Vrăjitorul*
- 92** Nina Berberova, *Doamnele din Sankt-Petersburg*
- 93** Alfredo Bryce Echenique, *Ghidul trist al Parisului*
- 94** Radu Albala, *Femeia de la miezul nopții*
- 95** Rafael Sánchez Ferlosio, *Peripețiile lui Alfanhuí*
- 96** Catherine Locandro, *Clara Noaptea*
- 97** Paul Bowles, *Sus, deasupra lumii*
- 98** Carlos Fuentes, *Constancia*
- 99** Ulrich Plenzdorf, *Noile suferințe ale tânărului W.*
- 100** Yasunari Kawabata, *Frumoasele adormite*
- 101** Camillo Boito, *Senso*
- 102** Juan José Saer, *Martorul*
- 103** Sergio Bambaren, *Delfinul*
- 104** David Garnett, *Femeia-vulpe*
- 105** Evgheni Zamiatin, *Năvala apelor*
- 106** César Aira, *Varamo*
- 107** Anne Parlangue, Vincent Lestréhan, *Macii bătrâneții*

- 108** Alain de Botton, *Despre farmecul lucrurilor plictisitoare*
- 109** Sergio Bambaren, *Steaua. O poveste de Crăciun*
- 110** Rainer Maria Rilke, *Povestiri despre bunul Dumnezeu*
- 111** Hjalmar Söderberg, *Doctor Glas*
- 112** Dinis Machado, *Ce spune Molero*
- 113** Pierre Boulle, *Arheologul și misterul lui Nefertiti*
- 114** Serghei Dovlatov, *Rezervația Pușkin*
- 115** Evan H. Rhodes, *Prințul din Central Park*
- 116** G.K. Chesterton, *Omul care era Joi*
- 117** Herman Melville, *Bartleby. O povestire de pe Wall Street*

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului
literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
Cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001,
B.C.R. Unirea, București

Redactor coordonator al colecției
CĂTĂLIN D. CONSTANTIN

Redactor
FLORENTINA HOJBOTĂ

Tehnoredactor
LUMINIȚA SIMIONESCU*

Corector
CRISTINA JELESCU

DTP
DUMITRU OLTEANU

Apărut 2007
BUCUREȘTI – ROMÂNIA

Lucrare executată la Imprimeria OLTENIA – Craiova